

Rafał HRYSZKO

[Wkład Alfonsa V Wspaniałomyślnego w upowszechnienie katalońskich zwyczajów kulinarnych w Królestwie Neapolu w XV wieku](#)

Contribution of Alfonso V the Magnanimous to the Popularization of Catalan Culinary Customs in the Kingdom of Naples in the 15th century

s. 5-33

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

W 1442 roku wieloletnie zmagania o tron neapolitański zakończyły się zwycięstwem Alfonsa V Wspaniałomyślnego, władcy Korony Aragonii (1416–1458). Pojawienie się obcego panowania w południowej części Italii pociągnęło za sobą transfer katalońskiej kultury, języka i obyczajów na terenach włoskiego Mezzo-giorno. W tym procesie ważne miejsce zajmowały również katalońskie zwyczaje kulinarne, które wykształciły się u schyłku XIV wieku. Jednym z nich była odrębna słodka przekąska zwana z katalońska *col·lació* (łac. *collatio*). Organizacja i celebrowanie tej formy biesiadnej stała się dla katalońskich elit władzy i pieniądza jedną z istotnych form ostentacji zajmowanej pozycji.

W niniejszym artykule autor omówił fragmenty źródeł historycznych, których autorami są m.in. Antonio Beccadelli, Jordi de Centelles, Vespasiano da Bisticci, Giovanni Pontano, jak i posłowie Barcelony i Portugalii oraz inni anonimowi autorzy piszący o czasach wspomnianego władcy.

Dane zawarte w powyższych źródłach wyraźnie wskazują, że Alfons V Wspaniałomyślny wykorzystał znany na ziemiach włoskich zwyczaj słodkiej colazione i co najmniej już w latach 40. XV wieku przydał mu nowego znaczenia. Dzięki działaniom władcy aragońskiego, a zarazem nowego króla Neapolu słodka przekąska ze słodczy stała się jednym z instrumentów ostentacji bogactwa i prestiżu nowego władcy południowej części Italii, a wkrótce także innych panów i książąt tego obszaru.

Słowa kluczowe: Królestwo Neapolu, Alfons V Wspaniałomyślny, słodczy, XV wiek

Abstract:

Contribution of Alfonso V the Magnanimous to the Popularization of Catalan Culinary Customs in the Kingdom of Naples in the 15th century

The wars for Naples ended in 1442 with the victory of Alfonso V the Magnanimous, the ruler of the Crown of Aragon (1416–1458). The emergence of foreign authority in southern Italy entailed the transfer of the Catalan culture, language and customs to the area of Italian Mezzogiorno. In this process, Catalan culinary traditions which developed at the end of the fourteenth century also occupied an important place. One of them was a separate sweet snack, referred to by the Catalan term *col·lació* (*collatio* in Latin). The organization and celebration of *col·lació* became an important form of ostentation for the Catalan ruling and financial elites.

In this article, the author discusses excerpts from historical sources whose authors include, among others, Antonio Beccadelli, Jordi de Centelles, Vespasiano da Bisticci, Giovanni Pontano, as well as the ambassadors of Barcelona and Portugal and other anonymous authors writing about the times of Alfonso V the Magnanimous.

The data provided by these sources clearly indicate that this ruler followed the custom of eating sweet colazione known in Italy at this time and gave it a new meaning at least as early as in the 1440s. Thanks to this ruler of Aragon and new Neapolitan king, the sweet snack became one of the instruments of the ostentation of wealth and prestige for the new rulers of the southern part of Italy and soon after also for other princes and lords of the area.

Keywords: Kingdom of Naples, Alfonso V Magnanimous, sweets, 15th century

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

Wioletta HUSAR-POLISZUK

[Una broma muy seria. Katalońska koncepcja Tabarnia](#)

Una broma muy seria. The Catalan Concept of Tabarnia

s. 35-56

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Satyryczna, wyimaginowana koncepcja utworzenia Tabarnia w ostatnich latach zyskała na popularności nie tyle z powodu swojej użyteczności, ile z uwagi na fakt, iż obnaża napiętą sytuację społeczno-polityczną w Katalonii. Głównym celem artykułu nie jest zatem możliwość implementacji projektu, ale powody, dla których powstał, oraz jego implikacje. Ponadto podczas analizy skupiono się na znaczeniu koncepcji w kontekście procesu radykalizacji independentyzmu katalońskiego.

Słowa kluczowe: Katalonia, niepodległość, independentyzm kataloński, separatyzm kataloński, Tabarnia

Abstract:

Una broma muy seria. The Catalan Concept of Tabarnia

The satirical, imaginary concept of creating Tabarnia has gained popularity in recent years – not so much because of its usefulness, rather it exposes the tense socio-political situation in Catalonia. Therefore, the main objective of this article is not the feasibility of the project but the reasons for creation and its implications. Furthermore, the analysis focuses on the relevance of the concept in the context of the radicalisation process of Catalan independentism.

Keywords: Catalonia, independence, Catalan independentism, Catalan separatism, Tabarnia

Adriana SARA JASTRZĘBSKA

[Crims.cat – katalońska powieść kryminalna. Rekonesans](#)

Crims.cat – the Catalan Crime Novel. Reconnaissance

s. 57-75

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

W ostatnich dekadach powieść kryminalna w swoich licznych wariantach i odmianach stała się jednym z istotniejszych podgatunków współczesnej literatury, przejmując w dużej mierze rolę oraz zadania powieści społecznej, poddającej analizie stan społeczeństwa i stawiającej pytania o jego kondycję moralną. Bywa literackim produktem eksportowym, stając się składową obiegowych opinii i wyobrażeń na temat danego kraju (przykładem może tu być skandynawska powieść kryminalna czy kolumbijska narkopowieść).

W Hiszpanii powieść kryminalna rozwija się intensywnie od połowy lat 70. Jej pierwsze ważne tematy to społeczeństwo kraju w okresie Transición oraz rozliczenia z historią XX wieku. Z czasem, dzięki twórczości takich autorów jak Manuel Vázquez Montalbán czy Eduardo Mendoza, Barcelona staje się hiszpańską stolicą powieści kryminalnej. Artykuł stanowi rekonesans w świecie powieści kryminalnej ostatnich lat, umiejscowionej w Katalonii i pisanej po katalońsku oraz przedstawienie jej najważniejszych tematów, reprezentantów, a także specyficznych cech. Omówiona zostaje też działalność służąca upowszechnianiu samego gatunku oraz wiedzy o nim wśród katalońskojęzycznej publiczności.

Słowa kluczowe: powieść kryminalna, czarna powieść, współczesna powieść katalońska, crims.cat

Abstract:

Crims.cat – the Catalan Crime Novel. Reconnaissance

In recent decades, the crime fiction in its many variants and forms, has become one of the most important subgenres of contemporary literature, largely assuming the role of the social novel, which analyses the state of society and raises questions about its moral condition. It can be aliterary export product, becoming a component of popular opinion and ideas concerning a country or a region (for example, the Scandinavian crime novel or the Colombian narconovela).

In Spain, the crime fiction has been developing intensively since the mid-1970s, with its first major themes being the Transición and the reckoning with the 20th century history. Over time, Barcelona, due to the work of authors such as

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

STUDIA IBERYSTYCZNE

20
2021

Manuel Vázquez Montalbán or Eduardo Mendoza, has become a kind of capital of the crime fiction in Spain. This article is a reconnaissance in the world of the recent crime fiction written in Catalan, and presents its main themes, representatives and specific features. It also discusses the activities aimed at popularising and dissemination of the genre and its knowledge among the Catalan-speaking public.

Keywords: crime fiction, roman noir, contemporary catalan fiction, crims.cat

Magdalena Alicja KASPER

[Gospodarcze skutki dążeń niepodległościowych w Katalonii w latach 2010-2020](#)

Economic Effects of the Independence Aspirations of Catalonia in 2010-2020

s. 77-102

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Katalonia uznawana jest przez ekonomistów za jeden z najlepiej rozwijających się regionów nie tylko Hiszpanii, ale także Europy. Dzięki bardzo dobrze rozwiniętej gospodarce wzbudza zainteresowanie inwestorów zagranicznych (niemieckich, francuskich, szwajcarskich), którzy decydują się nawiązywać kontakty biznesowe i umieszczać swój kapitał właśnie w tej części Hiszpanii, przyczyniając się tym samym do jej wzrostu gospodarczego. Ta sama świadomość ekonomiczna Katalończyków (obok świadomości historycznej i tożsamości narodowej) stanowi jedną z przyczyn niegasnących dążeń niepodległościowych. Wydarzeniami, które w ostatniej dekadzie znacząco wpłynęły nie tylko na stabilność polityczną, ale także na sytuację ekonomiczną Katalonii, były dwa „referenda” zorganizowane w roku 2014 oraz 2017. Ich korelację z wybranymi podsektorami katalońskiej gospodarki prezentują m.in. takie wskaźniki makroekonomiczne jak BIZ czy IPI, których wartości (szczególnie po roku 2017) drastycznie spadły. Decyzje Trybunału Konstytucyjnego o nielegalnym charakterze działań władz w Katalonii, wyroki sądu nakładające kary więzienia na polityków za rebelię i sprzeniewierzenie środków publicznych, a w końcu chaos informacyjny, wywołały niepewność partnerów biznesowych, doprowadzając w konsekwencji do pogorszenia się sytuacji gospodarczej w ostatnich latach w tym regionie Hiszpanii. W niniejszym artykule analizie ekonomicznej poddane zostały lata 2010-2020, w ciągu których największym negatywnym wydarzeniem było „referendum niepodległościowe” w Katalonii w roku 2017.

Słowa kluczowe: Katalonia, dążenia niepodległościowe, stabilność polityczna, sytuacja ekonomiczna, gospodarka

Abstract:

Economic Effects of the Independence Aspirations of Catalonia in 2010-2020

Catalonia is treated by economists as one of the best developing regions not only in Spain, but also in Europe. Thanks to a very well-developed economy, it arouses the interest of foreign investors (German, French, Swiss) who decide to establish business contacts and place their capital in this part of Spain, contributing to its economic growth. The same economic awareness of the Catalans (along with the historical awareness and national identity) is at the basis of unwavering aspirations for independence. The events that significantly influenced not only political stability in the last decade, but also the economic situation of Catalonia were two referenda organized in 2014 and 2017. Their correlation with selected sub-sectors of the Catalan economy is shown e.g. by macroeconomic indicators such as FDI or IPI, the values of which (especially after 2017) dropped drastically. The decisions of the Constitutional Court on the illegal nature of actions taken by the authorities in Catalonia, court sentences imposing imprisonment on politicians for rebellions and misappropriation of public funds, and finally information chaos, caused uncertainty among business partners, resulting in the deterioration of the economic situation in recent years in this region of Spain. In this article, the economic analysis covers the years 2010-2020, during which the biggest negative event was the “independence referendum” in 2017.

Keywords: Catalonia, independence aspirations, political stability, economic situation, economy

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

Michał KOŹMIŃSKI

[O uzgodnieniu negacji w języku katalońskim. N-słowa, jednostki spolaryzowane i partykuły emfatyczne](#)

Negative Concord in Catalan: N-words, Polar Items and Emphatic Particles

s. 103-129

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

W artykule omówiono dotychczasowe badania nad strukturą uzgodnienia negacji (*concordança negativa*) w języku katalońskim. Opcjonalne negowanie orzeczenia po n-słowie jest wśród języków romańskich cechą charakterystyczną tylko dla języka katalońskiego i niektórych języków kontinuum pirenejskiego. Przyczyn zróżnicowania dialektalnego tej struktury należy szukać przede wszystkim w kontakcie językowym. W tekście uwzględnione zostały również uwarunkowania historyczne oraz niektóre czynniki społeczne. Zwrócono szczególną uwagę na dość obszerną klasę minimalizatorów, podlegającą podobnym do n-słów procesom desemantyzacji i gramatyzacji jako partykuły emfatyczne.

Słowa kluczowe: uzgodnienie negacji, n-słowa, język kataloński, minimalizatory, partykuły emfatyczne, gramatyzacja

Abstract:

Negative Concord in Catalan: N-words, Polar Items and Emphatic Particles

In the article, we made a synopsis of the advances in the investigation upon the Negative Concord structure (*concordança negativa*) in Catalan hitherto made. Speaking of Romance languages, an optional negation of the predicate after an n-word is a trait characteristic only of the Pyrenean continuum. The source of the dialectal diversity in the Negative Concord paradigm is to be searched for – primarily in language contact; historical and social factors have also been considered. A special insight has been offered on the ample class of minimizers, just like n-words subject to the processes of desemantization and grammaticalization as emphatic particles.

Keywords: negative concord, n-words, Catalan, minimizers, emphatic particles, grammaticalization

Filip KUBIACZYK

[Better and Lesser Catalans? The Dispute over Catalanness: Relations between the Teams and Supporters of FC Barcelona and RCD Espanyol Barcelona](#)

s. 131-157

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstract:

The paper analyses the relationships between the teams and supporters of FC Barcelona and RCD Espanyol Barcelona, in which the dispute concerning Catalanness has been and remains the foremost issue. FC Barcelona is widely considered an ambassador of Catalonia, a symbol of Catalanness and the epitome of Catalanism as embodied through football. Espanyol, its local rival, has to face allegations of being a non-Catalan club, or an outgrowth of Real Madrid in Barcelona. While Barça is the club in which one “does politics” and with which one creates Catalonia (*fer Catalunya*), it is emphasized that Espanyol and its supporters are not involved in politics and the Catalan national effort. A perennial feud continues between the boards and fans of both clubs; historical, identity-related and ethnic arguments are invoked to demonstrate the Catalanness of one side (FC Barcelona) and its incompleteness or even utter absence in the other (RCD Espanyol). The analysis conducted in the paper shows that FC Barcelona’s exclusive Catalanness and right to represent Catalonia is a historical and social fact, but it has been challenged recently by Espanyol through the Catalanization of the club undertaken in mid-1990s and a series of public campaigns to undermine the hegemony of Barça in the city and the region. Espanyol is the active side in the contest to overcome FC Barcelona’s monopoly on representing Catalonia, while Barcelona itself focuses on retaining its previous status. The study demonstrates that both clubs are in fact polysemous, which means that Espanyol has supporters who feel first and foremost Catalans and espouse Catalan independence, while avowed opponents of the same idea can be found among the supporters of the Blaugrana, although the club is primarily Spanish and not only Catalan.

Keywords: Catalonia, Catalanness, Catalanism, FC Barcelona, RCD Espanyol Barcelona, *més que un club*, *Meravellosa Minoria*, Los Culés, Los Pericos, history, nationalism, identity

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

Aleksandra LUBERDA

[Vicent Andrés Estellés i Ovidi Montllor](#) Twórczy dialog poezji i muzyki

Vicent Andrés Estellés and Ovidi Montllor: Creative Dialogue of Poetry and Music

s. 159-173

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Niniejszy artykuł ma na celu przybliżyć polskiemu czytelnikowi postaci walenckiego poety Vicenta Andrésa Estellésa oraz pieśniarza Ovidiego Montllora. Obaj artyści wnieśli nową jakość do poezji katalońskiej i sztuki piosenki tworzonej w tym języku w XX wieku. Twórczość Estellésa i Montllora można z powodzeniem analizować z osobna i takie właśnie podejście dominuje w dyskursie historycznoliterackim. Autorka chce pokazać jednak, że w interpretacjach Montllora wiersze Estellésa i muzyka tworzą całość, którą można interpretować jako odrębne dzieło sztuki, niejako wyemancypowane z indywidualnej twórczości obu artystów.

Skrótowo przedstawione biografie obu artystów służą umiejscowieniu ich dzieł w szerszym kontekście kulturowym i społecznym regionu Walencji w drugiej połowie XX wieku. Podobieństwa i różnice w życiorysach artystów okazują się interesującym punktem wyjścia do porównywania ich twórczości zarówno pod względem podejmowanej tematyki, jak i reakcji na otaczające twórców realia.

Autorka podejmuje próbę opisanego miejsca, które Estellés zajmuje w panoramie intelektualnej Walencji połowy ubiegłego wieku, obok takich postaci jak na przykład Joan Fuster. Wskazuje także najważniejsze wątki jego poezji: śmierć, miłość, opresja polityczna i społeczna.

Poezja Estellésa była protestem przeciw kulturowej dyskryminacji społeczności walenckiej. Poeta nie godził się na usunięcie z dyskursu publicznego kultury i języka swojego regionu. Duch oporu przeciw reżimowi politycznemu sprawił, że wiersze Estellésa doczekały się wielu aranżacji muzycznych. Jednym z najważniejszych pieśniarzy, którzy wykonywali wiersze poety, był Ovidi Montllor. Jako przedstawiciel katalońskiego ruchu muzycznego Nova Cançó współpracował on blisko z walenckim poetą. Jego niezrównane aktorsko i muzycznie interpretacje wierszy Estellésa sprawiły, że dorobek poety trafił do szerokiej publiczności i stał się synonimem walenckiej tożsamości.

Owoce współpracy poety i muzyka są utwory gorzkie, ironiczne, a czasem też liryczne, które trwale zapisały się w kulturze Walencji, a także w świadomości mieszkańców regionu. Dzieła te pozostają inspiracją dla młodych twórców realizujących się w różnych dziedzinach sztuki.

Słowa kluczowe: Vicent Andrés Estellés, Ovidi Montllor, Walencja, Nova Cançó, poezja XX wieku, poezja śpiewana

Abstract

Vicent Andrés Estellés and Ovidi Montllor: Creative Dialogue of Poetry and Music

This article aims at introducing the Valencian poet Vincent Andrés Estellés and songwriter Ovidi Montllor to the Polish audience. Both artists were able to make their mark in the field of Catalan poetry and songwriting in the 20th century. The works of Estellés and Montllor can successfully be analysed separately and such approach dominates the historical and literary discourse. The author, however, wants to show that in Montllor's interpretations the Estellés' poems and the music is interested in the way in such poetry and music are related in the interpretations of performed by Montllor create a whole that could be interpreted as a separate piece of art emancipated from the individual accounts of both artists.

Brief recount of both artists' biographies aims at placing their work in the broader cultural and social context of the Valencia Region in the second half of the 20th century. The similarities as well as the differences between their lives prove to be an interesting starting point for the comparison of their works, both when it comes to topics they choose as well as their reactions to the reality in which they were living.

The author attempts to define the place that Estellés occupied in the intellectual panorama of Valencia in the last century, beside such intellectuals as Joan Fuster, among others. Moreover, the author points out the most important topics in poetry of Estellés, such as death, love, political and social oppression.

Estellés' poetry was a protest against the cultural discrimination of the Valencian community. The poet stood against the elimination of the culture and language of the region that defined his identity. The resistance against the political regime resulted in a great number of musical arrangements. One of the most prominent songwriters who performed the poet's works was Ovidi Montllor. As one of the representants of Catalan musical movement, Nova Cançó, Montllor shared a special creative bond with the Valencian poet. Montllor's interpretations of Estellés' texts were incomparable,

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

STUDIA IBERYSTYCZNE

20
2021

both as stage performances and musical pieces. They allowed the poet's works to reach a wider audience and become asynonym of the Valencian identity. The songs that came to existence thanks to the collaboration of both artists are sometimes bitter, ironic but also lyrical. They have a special place in the culture of the Valencia region as well as in the minds of the people of Valencia. These pieces of art still inspire young artists of different art forms.

Keywords: Vicent Andrés Estellés, Ovidi Montllor, Valencia, Nova Cançó, 20th-century poetry, sung poetry

Przemysław MOLENDĄ

[Ruch niepodległościowy w Katalonii i jego znaczenie dla Katalończyków w drugiej dekadzie XXI wieku](#)

Independence Movement in Catalonia and Its Significance for Catalans in the Second Decade of the 21st Century

s. 175-196

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Wartykule podjęto problematykę ruchu niepodległościowego w Katalonii w drugiej dekadzie XXI wieku. Celem artykułu jest ukazanie ewolucji dążeń separatystycznych Katalonii w tamtym czasie w wymiarze politycznym oraz społecznym, i w konsekwencji stanowiska Katalończyków wobec tego zjawiska. Istotny element rozważań stanowi przedstawienie oraz analiza specyfiki i czynników wpływających na współczesny separatyzm kataloński, z uwzględnieniem kontekstu postrzegania Katalończyków jako narodu. Praca obejmuje także przedstawienie kształtującego się procesu niepodległościowego, w tym omówienie kluczowych wydarzeń, takich jak wyrok Trybunału Konstytucyjnego Hiszpanii z 2010 roku, tzw. referendum niepodległościowe w 2017 roku czy proces i wyrok katalońskich polityków z 2019 roku. Istotną częścią pracy jest ukazanie problematyki ruchu niepodległościowego w omawianym okresie w wymiarze społecznym, jego kształtującej się roli w społeczeństwie katalońskim oraz wpływu aktywności i działań samych Katalończyków na politykę i rozwój separatystycznych dążeń regionu.

Palabras clave: Katalonia, kataloński ruch niepodległościowy, kataloński separatyzm, regionalizm, referendum 2017

Abstract:

Independence Movement in Catalonia and Its Significance for Catalans in the Second Decade of the 21st Century

The paper focuses on the issues of the independence movement in Catalonia in the second decade of the 21st century. The aim of this study is to explore the evolution of Catalonia's separatist aspirations in this period in terms of politics and especially society, and thus the position of Catalans towards this phenomenon. A significant element of the author's considerations is the demonstration and analysis of the specificity and factors determining contemporary Catalan separatism, as well as concerning the context of perceiving Catalans as a nation. The independence process in the second decade of the 21st century, including treatment of events such as the judgment of the Spanish Constitutional Court in 2010, the independence referendum in 2017, or the trial and judgment of Catalan politicians in 2019, taken into account by the author, hold considerable importance for this work. The key part of the paper is to present the issues of the independence movement in the discussed period in terms of society; its emerging role in the Catalan society, and the impact of the activities and actions of Catalans themselves on the politics and development of the region's separatist aspirations.

Keywords: Catalonia, Catalan independence movement, Catalan separatism, regionalism, Referendum 2017

Rozalia SASOR

[Odmiana imion i nazwisk katalońskich w języku polskim](#)

Inflection of Catalan Given Names and Surnames in the Polish Language

s. 197-213

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Tematem artykułu jest problem odmiany imion i nazwisk katalońskich w języku polskim, który do tej pory nie został nigdzie kompleksowo opracowany. Starając się zapełnić tę lukę, Autorka proponuje usystematyzowany zestaw reguł odmiany imion i nazwisk opracowany na podstawie zasad obowiązujących w języku polskim z uwzględnieniem reguł szczegółowych odnoszących się do odmiany nazw własnych w językach hiszpańskim, włoskim, francuskim i

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

węgierskim. W zestawie przedstawiono polskie wzorce fleksyjne katalońskich imion i nazwisk żeńskich i męskich dla liczby pojedynczej oraz mnogiej.

Słowa kluczowe: nazwy własne, imiona i nazwiska katalońskie, odmiana imion i nazwisk

Abstract:

Inflection of Catalan Given Names and Surnames in the Polish Language

The problem discussed in this article is the inflection of Catalan given names and surnames in the Polish language, which has never been fully resolved. In order to fill that gap, author proposes systematic set of rules concerning the inflection of given names and surnames. It is based on the Polish grammar rules, but in relation to the detailed rules of how the proper names are inflected in Spanish, Italian, French, and Hungarian. The proposed solution contains the inflectional Polish paradigm for the Catalan masculine and feminine given names and surnames both in singular and plural.

Keywords: proper names, Catalan given names and surnames, inflection of given names and surnames

Magdalena WEGNER

[La problemàtica de “les relacions vida-imatge, cinema-cultura i escriptura literària-escriptura cinematogràfica” en l’obra de Jaume Fuster](#)

The Issues of “the Relationships Life–Image, Cinema–Culture, Literary Writing–Cinematographic Writing” in the Work of Jaume Fuster

s. 215-235

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Resum:

El desenvolupament de la tradició catalana de la narrativa negra i policíaca va ser interromput diverses vegades per les condicions sociopolítiques desfavorables del règim franquista. No obstant això, el final de la dictadura va permetre una incur-sió completa als gèneres populars i un dels escriptors més destacables d’aquest període és Jaume Fuster. Gràcies al seu projecte literari, va ser capaç d’introduir certs elements narratius derivats dels sistemes dominants per a la normalització de la llengua i cultura catalanes, referint-se al mateix temps a la tradició del gènere en altres manifestacions artístiques com el cinema. Aquest article presenta una anàlisi de *Tarda, sessió contínua*, 3.45 (1976) en què s’estudia tres tipus de relacions indicades pel mateix autor. En conseqüència, resulta que l’aspecte intertextual de la novel·la va facilitar el procés de la consolidació del gènere negre i policíac als Països Catalans.

Paraules clau: Jaume Fuster, literatura catalana contemporània, ficció policíaca, cinema

Abstract:

The Issues of “the Relationships Life–Image, Cinema–Culture, Literary Writing–Cinematographic Writing” in the Work of Jaume Fuster

The development of Catalan crime fiction was interrupted several times due to some unfavourable socio-political conditions of the Franco dictatorship regime. However, the end of the dictatorship allowed complete immersion into popular literary genres and one of the most notable authors of this period is Jaume Fuster. Thanks to his literary project, he introduced certain narrative elements derived from the dominant systems to normalise the Catalan language and culture and, at the same time, he referred to the genre tradition in other artistic manifestations such as cinema. This article presents an analysis of *Tarda, sessió contínua*, 3.45 (1976) where one can find three types of relationships indicated by the same author. As a consequence, it turns out that the intertextual aspect of the novel facilitated the process of consolidating crime fiction in Catalonia..

Keywords: contemporary Catalan literature, Jaume Fuster, crime fiction, cinema

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.

Anna ZIMNOWODZKA

[Święta Eulalia z Barcelony – początki kultu pierwszej patronki miasta](#)

Saint Eulalia from Barcelona – Beginnings of the Cult of the First City Patroness

s. 237-253

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstrakt:

Święta Eulalia, męczennica z początku IV wieku, była pierwszą – i do XIII wieku jedyną – patronką Barcelony. Choć do jej szczątków, spoczywających dziś w poświęconej jej od IX wieku katedrze, do dziś przybywają pielgrzymi z różnych stron świata, jest to postać pod wieloma względami problematyczna. Źródła pisane są późne, a archeologiczne niejednoznaczne. Niniejszy artykuł, uwzględniający ponowną weryfikację tekstów źródłowych i wyników dotychczasowych badań archeologicznych, stanowi próbę uporządkowania informacji i włączenia się w trwającą od lat dyskusję badaczy na temat „prawdziwych” początków kultu Świętej Eulalii w Barcelonie.

Słowa kluczowe: kult, Barcelona, Frodoin, Eulalia, Santa María del Mar

Abstract:

Saint Eulalia from Barcelona – Beginnings of the Cult of the First City Patroness

Saint Eulalia, who was martyred at the beginning of the 4th century, was the first – and until the 13th century the only one – patron saint of Barcelona. Although pilgrims from around the world still keep venerating her relics, which already in the 9th century were reposed in the city’s cathedral, her figure is problematic in many respects. Written sources are late and archaeological records are equivocal. This paper, reconsidering all kinds of sources, attempts to organise the information they contain and join the scholarly discussion on the “true” beginnings of the Saint Eulalia cult in Barcelona.

Keywords: cult, Barcelona, Frodoin, Eulalia, Santa María del Mar

VARIA

Monika PAŚ

[Spanish Style Walking Sticks in the Collection of the National Museum in Krakow](#)

s. 257-272

DOI: <https://doi.org/10.12797/SI.20.2021.20.01>

Abstract:

The collection of the National Museum in Krakow includes over ninety walking sticks from different parts of Europe, Asia and Africa, dated from the 18th century to the second half of the 20th century. Most are kept in the Department of Decorative Arts, Material Culture and Militaria, in the collection of which artefacts manufactured in Spain constitute a relatively small percent. Therefore, from this group it is worth presenting two walking sticks, previously unpublished, connected with the culture and art of the Iberian peninsula. The staffs described in this article represent two categories. The first of them is an elegant clothing accessory carried by a man who took care of his appearance. A note in the documentation of the donation indicates the cane had once belonged to Lucjan Siemieński (1807–1877), a Polish poet. Although its handle was made in Eibar or Toledo, as a whole the cane might have been made and used outside Spanish borders. Regardless of the how and where the cane was bought by Siemieński, it seems it can be dated to the third quarter of the 19th century. The second of the staffs, linked more with the local folklore, provides information about the place where it was made. The inscription visible on the bottom ferrule suggests the staff was made in 1881 in Saint-Jean de-Luz, a town on the Atlantic coast in the Nouvelle-Aquitaine region, France, several kilometres from the border with Spain, a part of the Basque province of Labourd (Lapurdi). Both the construction and decoration signify that is a makila (makhila), a cane characteristic of the Basque men’s costume.

Keywords: walking sticks, Toledo, makila, Basques, National Museum in Krakow

Minister
Edukacji i Nauki

Numer otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka”.